

EUROOPAN PARLAMENTTI

2004

2009

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta

2008/2026(BUD)

11.9.2008

LAUSUNTO

kulttuuri- ja koulutusvaliokunnalta

budjettivaliokunnalle

esityksestä Euroopan unionin yleiseksi talousarvioksi
varainhoitovuodeksi 2009
(C6-0000/2008 – 2008/2026(BUD))

Pääluokka III – Komissio

Valmistelija: Helga Trüpel

PA_NonLeg

LYHYET PERUSTELUT

Yleistä

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta käsittelee otsakkeisiin 1 a "Kasvua ja työllisyyttä edistävä kilpailukyky", 3 "Kansalaisuus" ja 5 "Hallinto" kuuluvia budjettikohtia. Komission esittämässä alustavassa talousarvioesityksessä (ATE) nämä vastaavat osastoja 9, 15, 16, 25 ja 26.

Vuoden 2009 maksusitoumusmäärärahojen enimmäismääräksi on esitetty 136 211 miljoonaa euroa, joka on 1,05 prosenttia EU-27:n bruttokansantulosta (bktl), kun maksumäärärahojen enimmäismäärä puolestaan vastaa 0,95 prosenttia bktl:stä. Komission hyväksymässä vuoden 2009 alustavassa talousarvioesityksessä maksusitoumusten määräksi ehdotetaan 134 394,9 miljoonaa euroa, joka merkitsee 3,1 prosentin lisäystä vuoteen 2008 verrattuna. Liikkumavara on näin ollen 2 638,1 miljoonaa euroa. Mitä tulee kulttuuri- ja koulutusvaliokunnan kannalta tärkeisiin otsakkeisiin, otsakkeen 1a liikkumavara on 82 miljoonaa euroa ja otsakkeessa 3b liikkumavaraa on 22,3 miljoonaa euroa (otsakkeen 2 "Luonnonvarojen suojele ja hallinta" liikkumavara on suurin: 2 113,3 miljoonaa euroa).

Pilottihankkeet ja valmistelevat toimet ovat kaksi sellaista Euroopan parlamentin käytettävissä olevaa välinettä, joilla talousarvioon saadaan jossain määrin joustavuutta. Pilottihankkeiden ja valmistelevien toimien ehdottamiseen liittyy kuitenkin tiukkoja rajoituksia.

Varainhoitoasetuksessa todetaan, että pilottihankkeelle voidaan ottaa talousarvioon asianomaisia maksusitoumusmäärärahoja vain kahdeksi peräkkäiseksi varainhoitovuodeksi. Maksusitoumusmäärärahoja ei saa olla enempää kuin 40 miljoonaa euroa minään varainhoitovuotena. Uusille valmisteleville toimille ei saa osoittaa enempää kuin 50 miljoonaa euroa minään varainhoitovuotena, ja valmisteleville toimille osoitettujen maksusitoumusmäärärahojen kokonaismäärä ei saa vuodessa ylittää 100 miljoonan euron ylärajaa.

Kulttuurin, koulutuksen ja audiovisuaalisen alan ohjelmat pannaan täytäntöön sellaisten erilaisten hallinnollisten rakenteiden kautta, joissa komission pääosastot, kansalliset elimet ja toimeenpanovirastot ovat mukana vaihtelevin määrin. On syytä panna merkille, että kun yhtäällä komission hallintomenot ja toimeenpanoviraston tuet on selvästi merkitty talousarviossa, toisaalla kansallisten elinten toimintatuet otetaan niiden hallinnoimien ohjelmien budjettien toimintamenoista, jolloin ne eivät ole yhtä näkyviä.

Yleisenä huomiona valmistelija ilmoittaa huolehtivansa siitä, että mikäli neuvosto ehdottaa talousarvioesityksessään leikkauksia niihin budjettikohtiin, joista tämä valiokunta vastaa, ATE:ssä ehdotetut alkuperäiset määrärahat palautetaan.

Tietoyhteiskunta ja viestimet (osasto 9)

Valiokunta vastaa useista osastoon 9 "Tietoyhteiskunta ja viestimet" sisältyvistä budjettikohdista. Kyseiset kohdat liittyvät pääasiassa **Media 2007** -ohjelmaan. Ne sisältyvät rahoituskehyn otsakkeeseen 3b.

Media 2007 -ohjelman toiminnan rahoittamiseksi (budjettikohdasta 09 06 01) esitetään 97,58 miljoonaa euroa maksusitoumusmäärärahoja, joka on 4 prosenttia enemmän kuin vuonna 2008. Sen ohella, että ohjelmalla tuetaan EU:n audiovisuaalialaa, sillä osallistutaan

myös nuorten medialukutaitoa parantavien toimien tukemiseen lisäämällä heidän tietoisuuttaan Euroopan audiovisuaalisesta perinnöstä.

Euroopan parlamentti hyväksyi viime vuonna valmistelevan toimenpiteen kolmansia maita koskevan Media-rahoitusohjelman täytäntöönpanoa varten ja osoitti sille kaikkiaan 2 miljoonaa euroa. Kyseisellä toimella on tarkoitus tukea kolmansien maiden ja jäsenvaltioiden audiovisuaalialojen välistä yhteistyötä. Komissio on jo käynnistänyt sen täytäntöönpanon julkistamalla asianomaisen ehdotuspyynnön. Komission mukaan tämä valmisteleva toimi voi jatkossa johtaa uuden rahoitusohjelman käyttöönottoon. Tämän mahdollisuuden arvioimiseksi komissio on käynnistänyt julkisen kuulemisen kommenttien ja ehdotusten saamiseksi sidosryhmiltä. Koko 2 miljoonan euron summa on otettu vuoden 2008 talousarvioon. Toimen täytäntöönpano (ja siten toimesta rahoitettujen hankkeiden saama rahoitus) voi kuitenkin kestää kolme vuotta.

Uuden audiovisuaalisia mediapalveluja koskevan direktiivin mukaisesti rahoitetaan tiettyjä seurantatoimia, jotka koskevat kyseisen direktiivin täytäntöönpanoa, mukaan lukien viestinten moniarvoisuutta koskevat selvitykset.

Koulutus ja kulttuuri (osasto 15)

Tähän osastoon sisältyvät budjettikohdat löytyvät joko rahoituskehyksen 1a tai 3b otsakkeesta. Sen tärkeimmät osat ovat monivuotiset ohjelmat Elinikäinen oppiminen (sisältyy otsakkeeseen 1a), Kulttuuri (3b), Nuorisotoimintaohjelma, Kansalaisten Eurooppa (3b) ja Erasmus Mundus (1a).

Elinikäisen oppiminen -ohjelman toimintamenojen rahoitusta on tarkoitus lisätä 7,1 prosentilla 935 miljoonaan euroon maksusitoumusmäärärahoja. Kulttuuri-ohjelman budjetti kasvaa 14,8 prosentilla 51,226 miljoonaan euroon, kun Nuorisotoimintaohjelman maksusitoumusmäärärahat kasvavat vain vähäiset 0,1 prosenttia (maksuumäärärahat sen sijaan lisääntyvät 15 prosenttia) 121,106 miljoonaan euroon. Kansalaisten Eurooppa -ohjelman toimintabudjetti kasvaa 3,9 prosentilla 7,460 miljoonaan euroon.

Koska Erasmus Mundus -ohjelmaa lukuun ottamatta useimmat ohjelmat käynnistyivät vuonna 2007, ovat ensimmäiset selkeät ja toteen näytetyt tulokset nyt nähtävissä. Näiden tulosten perusteella kaavailaan Elinikäisen oppimisen ohjelmassa (15 02 22) vuonna 2009 lisäystä Comenius-, Erasmus- ja Grundtvig-toimille, mutta Leonardo-ohjelmasta myönnettujen liikkuvuutta edistävien tukien määrä vähenee 70 000:sta 60 000:een. Oikeusperustansa mukaan Leonardo-ohjelmasta olisi sen päättymisen aikaan vuonna 2013 myönnettävä 80 000 vuotuista apurahaa. Ohjelman osallistujien keskuudessa tyytyväisyysaste on korkea (75–87 prosenttia osallistujista piti kokemustaan myönteisenä).

Kulttuuri-ohjelmaan (15 04 44) osallistuu 34 maata vuodesta 2008 lähtien. Uutena elementtinä myönnetään EU:n musiikkipalkinto ensimmäisen kerran.

Mitä tulee **Kansalaisten Eurooppa** -ohjelmaan (15 06 66), komissio aikoo ottaa vaiheittain käyttöön uuden kansallisten tiedotuspisteiden järjestelmän Kulttuurin yhteispisteiden tarjoaman mallin mukaisesti ohjelman levittämisen ja sitä koskevan tiedotuksen tehostamiseksi.

Nuorisotoimintaohjelman (15 05 55) osalta voidaan todeta, että se on osoittanut edistävänsä nuorten vapaaehtoistoimintaa ja vahvistavansa solidaarisuustunnetta ja tunnetta Euroopan

kansalaisuudesta. Komission tavoitteena on päästä 120 000:een nuorisohankkeiden osallistujaan, 10 000:een vapaaehtoiseen ja noin 80:n nuorisjärjestön tukemiseen vuosittain. Sitä edeltävän ohjelman loppuraportissa todettiin kuitenkin, että taustansa vuoksi heikossa asemassa olevien nuorten tavoittaminen oli vaikeampaa.

Erasmus Mundus -ohjelma (15 02 02 05) on määrä päättyä vuoden 2008 lopussa. Sen seuraajasta Erasmus Mundus II -ohjelmasta neuvotellaan parhaillaan. Sen määrä tulla voimaan vuonna 2009. Komissio on uuden ohjelman kattamiseksi siirtänyt varaukseen 90,250 miljoonaa euroa maksusitoumusmäärärahoja, mikä vastaa vuonna 2008 käytettävissä olevia varoja. Uusien Erasmus Mundus -ohjelmien hallintomenot lisääntyvät merkittävästi (1,530 miljoonasta eurosta vuonna 2008 2,796 miljoonaan vuonna 2009), mikä vastaa ohjelman kokonaismäärärahojen lisäystä ohjelman koko keston aikana. Ohjelman oikeusperustaa ollaan parhaillaan hyväksymässä ja komissio ei vielä ole ehdottanut toimeenpanoviraston toimivaltuuksien laajentamista niin, että ne kattavat uuden ohjelman, ja tämän jälkeen on vuorossa hallintomenojen hienosäätö.

Komissio on lisäksi ehdottanut **valmistelutointa urheilun alalla**, jolla on tarkoitus valmistella urheilumaailman kokemuksiin ja sen esittämiin toiveisiin perustuvaa rahoitusohjelmaa. Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta on vastikään hyväksynyt lausunnon, jossa ehdotetaan määrärahojen kasvattamista 5 miljoonaan euroon.

Taiteilijoiden liikkuvuuteen liittyvä pilottihanke päättyy vuonna 2008. Komissio kuitenkin ehdottaa kyseisen ajatuksen sisällyttämistä Kulttuuri-ohjelman seuraajaan vuoden 2013 jälkeen.

Viestintä (osasto 16)

Viestinnän toimintalohkon määrärahojen, hallintomenot mukaan lukien, kokonaissumma on 206,7 miljoonaa euroa. Toimintamenojen osuus budjetista on 95,9 miljoonaa euroa, ja se jakautuu kolmen toiminnan kesken: viestintä- ja tiedotusvälineet; paikallistason viestintä ja analyysi- ja viestintävälineet.

Komissio aikoo vuonna 2009 vähentää rahoitustaan "paikallistason viestinnälle" ja analyysitoiminnalle vahvistaakseen "viestintä- ja tiedotusvälineitä" koskevaa toimintaansa. Viestinnän pääosasto on viime aikoina ryhtynyt luomaan mediakumppanuuksia perustamalla radioasemista ja TV-yhtiöistä koostuvan verkon, joka alkaa lähettää EU:ta koskevaa aineistoa. Radioasemaverkko luotiin vuonna 2007, jolloin 16 radioasemaa oli mukana yhteistyössä. Huhtikuusta 2008 lähtien verkon kautta on lähetetty ohjelmaa 10 kielellä ja saavutettu päivittäin 12–19 miljoonaa kuulijaa. Kielivalikoimaa on tarkoitus laajentaa vähitellen niin, että se sisältää lopulta kaikki 23 virallista kieltä. TV-verkko on yhä rakenteilla. Sen kaavailtu käyttöönottohetki on vuoden 2009 alku. Sen kautta pyritään tavoittamaan 60 miljoonaa katsojaa päivittäin. Ajatus on herättänyt valtavasti kiinnostusta julkisten ja kaupallisten televisioyhtiöiden keskuudessa: tähän mennessä yli 200 kanavaa kaikkialta Euroopasta on vastannut komission kutsuun. Näillä uusilla verkoilla on tarkoitus täydentää Euronews-lähetyksille myönnettyä tukea. Kun viime mainituilla on kohdeyleisönä pääasiassa asioista hyvin perillä olevia, kansainvälisiin uutisiin jo jossain määrin avoimesti suhtautuvia katsojia, radio- ja TV-verkoilla pitäisi tavoittaa "keskiverto-kansalaisia", joille kansalliset ohjelmat ovat läheisempiä. Nämä kaksi verkko tarjoavat vuodesta 2008 lähtien vuosittain 3 500 tuntia unionista kertovaa aineistoa. Komissio pyrkii tavoittamaan 87,5 miljoonaa kuulijaa ja katsojaa

päivittäin, kun vuonna 2007 vastaava määrä oli 40 miljoonaa. Tarvittavan rahoituksen vapauttamiseksi on paikallisessa toiminnassa ja paikallisten tiedotuskeskusten sopeuduttava leikkauksiin: näin ollen noin 25 prosenttia toimintamenoista (karkeasti noin 25 miljoonaa euroa) on määrä kohdentaa uudelleen osaston 16 sisällä.

Viestintäpolitiikalla ei vielääkään ole oikeusperustaa, mikä estää vakaiden rahoitusrakenteiden muodostamisen. Rahoitusmahdollisuuksista olisi tästä huolimatta tehtävä avoimempia mahdollisille hakijoille.

Komissio aikoo nostaa jäsenvaltioiden hallintojen kanssa tehtyjen niin kutsuttujen hallinnointikumppanuuksien lukumäärän kahdeksasta kahteenkymmeneen. Nämä kumppanuudet koostuvat yhteistyöhankkeista, joiden rahoituksesta komissio huolehtii, mutta joita johdetaan yhdessä kansallisen hallinnon kanssa, ja joiden vaikutus kansallisella tasolla on osoittautunut suotuisaksi.

EHDOTUKSET

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa budjettivaliokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. on päättänyt palauttaa komission alustavassa talousarvioesityksessään viestinten, kulttuurin, kansalaisuuden, koulutuksen ja tiedotuksen alalla ehdottamat määrärahat, mikäli neuvosto päättää vähentää niitä;
2. pyytää esitettyä suurempaa lisäystä nuorisotoimintaohjelmalle (Youth in Action), joka on osoittautunut hyvin menestyksekkääksi nuorten solidaarisuustunteen kehittämisen tukemisessa ja joka on saanut heidät tuntemaan itsensä eurooppalaisemmiksi;
3. kehottaa komissiota jatkamaan taiteilijoiden liikkuvuutta koskevaa pilottihanketta ja lisäämään sen rahoitusta, sillä kyseisessä hankkeessa on tähänastisen rahoituksen turvin voitu ainoastaan toteuttaa tutkimus- ja verkostumistoimia, joilla valmistellaan maaperää sille aidosti innovatiiviselle toiminnalle, joka on muodostava hankkeen todellisen lisäarvon;
4. iloitsee siitä, että komissio on ponnistuksellaan onnistunut luomaan Euroopan laajuisen TV-verkon, joka on tähän mennessä herättänyt jo yli 200:n niin julkisen kuin kaupallisen yhtiön kiinnostuksen, ja tunnustaa tarpeen turvata kyseisenlaisen verkon riittävä rahoitus;
5. pitää valitettavina vähennyksiä paikallistason viestintätoiminnan rahoituksessa, sillä myös kyseinen toiminta on osoittautunut hyödylliseksi kansalaisten tavoittamisessa ja sillä on oleva erityinen merkitys Euroopan parlamentin vaalien lähestyessä;
6. kehottaa viestinnän pääosastoa yhdistämään lukuisat tukea myöntävät toimintansa avoimempaan rakenteeseen ja samalla vaiheittain lopettamaan kokeiluluonteisia tietoverkkoja koskevan pilottihankkeen ja sisällyttämään siihen EuroGlobe-pilottihankkeen, jossa voitaisiin koota yhteen viestinnän ja kulttuurin yhdistävät kokeiluluonteiset hankkeet ja jolla edistettäisiin eurooppalaisten julkisten tilojen luomista;

7. pyytää komissiota harkitsemaan mahdollisuutta ottaa käyttöön erityinen määräraha kulttuuri-ilmaisujen moninaisuuden suojelemisesta ja edistämisestä tehdyn Unescon yleissopimuksen – jonka sopimuspuoli EU on – täytäntöönpanoa varten ja erityisesti osoittaa varat, jolla rahoitetaan kyseisen yleissopimuksen 18 artiklalla perustettua kulttuurista moninaisuutta edistävää kansainvälistä rahastoa, kuten jäsenvaltiot jo ovat tehneet.

VALIOKUNNAN LOPULLISEN ÄÄNESTYKSEN TULOS

Hyväksytty (pvä)	9.9.2008
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 29 -: 2 0: 0
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Katerina Batzeli, Ivo Belet, Giovanni Berlinguer, Nicodim Bulzesc, Marie-Hélène Descamps, Věra Flasarová, Milan Gaľa, Claire Gibault, Vasco Graça Moura, Christopher Heaton-Harris, Luis Herrero-Tejedor, Ramona Nicole Mănescu, Manolis Mavrommatis, Ljudmila Novak, Dumitru Oprea, Doris Pack, Zdzisław Zbigniew Podkański, Christa Prets, Pál Schmitt, Helga Trüpel, Henri Weber, Thomas Wise, Tomáš Zatloukal
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Slavi Binev, Ignasi Guardans Cambó, Gyula Hegyi, Mary Honeyball, Raimon Obiols i Germà, László Tőkés, Jaroslav Zvěřina, Tadeusz Zwiefka
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (178 art. 2 kohta)	